PATVIRTINTA

Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos direktoriaus

2026 m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. 2026-V-47

KLAIPĖDOS APSKRITIES IEVOS SIMONAITYTĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DOKUMENTŲ PRIPAŽINIMO LYGIAVERČIAIS PRARASTIEMS ARBA NEPATAISOMAI SUGADINTIEMS DOKUMENTAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dokumentų pripažinimo lygiaverčiais prarastiems arba nepataisomai sugadintiems dokumentams Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešojoje bibliotekoje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. ĮV-442 patvirtintomis Pavyzdinėmis naudojimosi biblioteka taisyklėmis (aktuali redakcija) ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. ĮV-499 patvirtintais Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais (aktuali redakcija).
2. Šis aprašas nustato dokumentų, galinčių būti pripažintais lygiaverčiais prarastiems arba nepataisomai sugadintiems Bibliotekos fondo dokumentams, atrankos kriterijus ir taikymo tvarką, siekiant užtikrinti fondo vientisumą bei tinkamą žalos atlyginimą ne pinigine forma.
3. Vartotojas, praradęs ar nepataisomai sugadinęs Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos (toliau – Biblioteka) dokumentus, pakeičia juos tokiais pat arba pripažintais lygiaverčiais dokumentais. Tokiu pačiu dokumentu laikomas, prarastojo dokumento dublikatas, kurio fizinė būklė yra tinkama tolimesniam naudojimui ir saugojimui. Jei tokio pat dokumento pateikti neįmanoma,

vartotojas atsiskaito kitu dokumentu, kuris įvertinamas kaip lygiavertis, remiantis šio aprašo nustatytais kriterijais.

4. Dokumentai pripažįstami lygiaverčiais įvertinus prarastų dokumentų kainą, leidimo metus, turimų egzempliorių skaičių ir paklausą Bibliotekoje.

5. Jei prarastų ar sugadintų dokumentų, pakeisti neįmanoma, žalos dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Bibliotekos direktoriaus patvirtinta Bibliotekos fondo dokumentų įkainojimo tvarka (aktuali redakcija).

6. Apskaičiavus žalos dydį, padarytą žalą vartotojas atlygina pagal šį Aprašą.

7. Jei dėl panaudai gauto dokumento praradimo ar sugadinimo vartotojas nesikreipia į Biblioteką ir neatsiskaito nustatyta tvarka iki panaudos termino pabaigos, jis turi atlyginti padarytą žalą ar sumokėti priskaičiuotus delspinigius, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos kultūros ministro patvirtintų Pavyzdinių naudojimosi biblioteka taisyklių 25.4 papunktyje. Neatlyginus žalos ar nesumokėjus priskaičiuotų delspinigių, apskaičiuotų pagal Bibliotekos direktoriaus patvirtintas Naudojimosi Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešąja biblioteka taisykles (aktuali redakcija), žala ir delspinigiai išieškomi teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Nustačius tyčinio ar netyčinio Bibliotekos dokumentų, pasisavinimo, sugadinimo ar sunaikinimo atvejus, vartotojas atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Už vartotojo iki 16 (šešiolikos) metų amžiaus prarastus arba nepataisomai sugadintus dokumentus ir (ar) padarytą žalą, atsako jo atstovas (tėvas, įtėvis, globėjas ar rūpintojas) Naudojimosi biblioteka taisyklių ir teisės aktų nustatyta tvarka.

II SKYRIUS
PRARASTŲ DOKUMENTŲ ĮFORMINIMAS

10. Vartotojų prarasti ar sugadinti Bibliotekos dokumentai fiksuojami Lietuvos Respublikos kultūros ministro 1997 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 757 patvirtintoje

„Skaitytojų pamestų ir vietoj jų priimtų spaudinių apskaitos knygoje“ (aktuali redakcija).

11. Prarasti dokumentai nurašomi iš Bibliotekos fondo vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro patvirtintais Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais ir Bibliotekos direktoriaus patvirtinta Bibliotekos fondo dokumentų nurašymo tvarka (aktuali redakcija).

III SKYRIUS

DOKUMENTO PRIPAŽINIMAS TINKAMU

12. Tais atvejais, kai vartotojas negali rasti tokio paties dokumento, galima atsiskaityti kompensuojant kitu, pripažintu lygiaverčiu dokumentu.

13. Dokumentas pripažįstamas tinkamu pagal šiuos kriterijus:

13.1. aktualumas – atitinkantis Bibliotekos fondo komplektavimo gaires;

13.2. leidimo metai – dokumentas išleistas laikotarpiu, kada jame esanti informacija yra aktuali esamuoju metu;

13.3. fizinė būklė – dokumentas yra geros fizinės būklės. Nepriimami suplyšę, defektuoti, užkrėsti grybeliu ar kitaip pažeisti dokumentai;

13.4. kaina – tokios pat arba didesnės vertės nei prarastas ar sugadintas dokumentas.

14. Prarasto ar nepataisomai sugadinto ir grąžinamo jo vietoje kito dokumento kaina nustatoma vadovaujantis Bibliotekos direktoriaus patvirtinta Bibliotekos fondo dokumentų įkainojimo tvarka (aktuali redakcija):

14.1. grąžinamo vietoje prarastojo ar vietoje nepataisomai sugadinto kito dokumento kaina turi būti ne mažesnė, negu prarastojo, nepataisomai sugadinto dokumento dabartinė rinkos kaina (vadovaujantis Lietuvos Respublikos CK 6.249 str. 5 d. nuostata);

14.2. prarastojo, nepataisomai sugadinto ir jo vietoje grąžinamo dokumento dabartinė rinkos kaina yra nustatoma taip:

14.2.1. anksčiau nei prieš 5 metus išleisto dokumento kaina, atsižvelgiant į dokumento tipą, rūšį ir prie jo esančius priedus (pvz. garsinius, regimuosius dokumentus ir kt.), turi būti ne mažesnė už dabartinę rinkos kainą,

14.2.2. dokumento, išleisto per 5 (penkis) metus iki einamųjų metų, kaina negali būti mažesnė negu jo įsigijimo metu įrašyta į Bibliotekos fondo vienetinės apskaitos registrą,

14.2.3. einamaisiais metais išleisto dokumento kaina lygi konkretaus egzemplioriaus kainai jo įsigijimo metu, įrašytai į Bibliotekos fondo vienetinės apskaitos registrą,

14.2.4. dokumento priedo praradimas ar jo sugadinimas prilyginamas pagrindinio dokumento (knygos, tęstinio ar periodinio leidinio, spausdintų natų, garsinio, vaizdinio ar kartografinio leidinio) praradimui ar nepataisomam sugadinimui ir jo kaina nustatoma kaip nurodyta Aprašo 14.2.1–14.2.3 papunkčiuose.

15. Vietoje prarasto ar sugadinto dokumento galima priimti keletą dokumentų, kol žala bus visiškai atlyginta.

IV SKYRIUS
PRIIMTŲ DOKUMENTŲ APSKAITA

16. Dokumentų, priimtų vietoje vartotojo prarasto ar nepataisomai sugadinto, apskaita vykdoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro patvirtintais Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais ir kitais Bibliotekos veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

V SKYRIUS
BENDROS NUOSTATOS

17. Bibliotekos leidinius praradus dėl gaisro, vagystės ar panašių aplinkybių ir pateikus tai patvirtinantį dokumentą, išduotą atitinkamų institucijų, nuo žalos atlyginimo (įskaitant leidinių pakeitimą tokiais pat ar lygiaverčiais) atleidžiama.
18. Už šios tvarkos laikymąsi atsako Bibliotekos skyrių ir padalinių darbuotojai pagal jiems priskirtas funkcijas, vadovaudamiesi teisės aktų nustatyta tvarka.
19. Šis Aprašas tvirtinamas, keičiamas ir pripažįstamas netekusiu galios Bibliotekos direktoriaus įsakymu.